

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
GNL 327 *Katılım Finansı*
DERS NOTLARI

11.HAFTA

29.04.2020

İSLAMÎ SOSYAL FİNANS

- Islamic commercial banking,
- insurance,
- investment funds and
- financial markets
- ***Islamic social finance.***

İslamî Sosyal Finans

- Kâr amacı gütmeyen hayır amaçlı işletmeler
- Vakıflar
- Mikro Finans
- Zekat

İslamî Finansal Hizmetler Sektörüyle ilgili
literatürde hayır amaçlı, kâr amacı gütmeyen
islamî sosyal finans konuları

yakın zamana kadar çalışılmamış olmasına
karşın son yıllarda ilgi çekmekte ve bu konuda
yayınlar artmaktadır.

İSLAM KALKINMA BANKASI
ARAŞTIRMA MERKEZİ (IRTI) –İSLAMÎ SOSYAL FİNANS RAPORU

1. IRTI ilk raporunu (ISFR) Şubat 2014 de yayınladı
2. İkinci ISFR Raporu Mart 2015
3. Ekim 2017’de ISFR’nin üçüncüsü
4. ISFR’nin yeni sayısı 2020’ de çıkacak, Kuzey ve Batı Afrika ülkelerini inceleyecek

IRTI ilk raporunu (ISFR) Şubat 2014 de yayınladı

- It was the first ever publication to use the term “Islamic social finance” to describe the Islamic philanthropy-based and not-for-profit sector.
- The report, focusing on the zakah, awqaf and microfinance institutions in South and South-East Asia, brought to the fore some mind-boggling facts.

İkinci ISFR Raporu Mart 2015

- The second issue of ISFR released in March 2015 contributed further to bridging the information gap relating to the sector.
- It focused on zakah, awqaf and not-for-profit microfinance sectors in selected countries in Sub-Saharan Africa, including Sudan, Nigeria, Kenya, Tanzania, Uganda, Mauritius and South Africa.

Ekim 2017'de ISFR'nin üçüncüsü

- In October 2017, the third issue of ISFR was released.
- This issue of the report analyses the Islamic social finance sector in the Russian Federation, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan, Bosnia and Herzegovina, and Macedonia

Kaynaklar

- Çizakça Murat, İslam Dünyasında Vakıflar, KTO Karatay Üniversitesi yayınları, Konya 2017
- Çizakça Murat, Osmanlı Dönemi Vakıflarının Tarihsel ve Ekonomik Boyutları, Bahçeşehir Üniversitesi Yayını
- Yunus, Muhammed, Banker to the Poor, 2007, USA
- www.tgmp.net, Türkiye Grameen Mikrofinans Programı
- Türkiye İsrافی Önleme Vakfı (TİSVA)

KAYNAKLAR

- Özcan Tahsin, Para Vakıfları

Hayırseverlik= Filantropi=Philanthropy

Tarihsel bir bakış açısından, filantropinin zengin ve fakir arasındaki gelir farkını azaltmanın bir biçimi olarak toplumun gelişmesinde önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

Bu anlamda filantropi genel anlamda yoksulluğu ortadan kaldırmayı, zenginden fakire gönüllü servet transferini ve dikey sosyal/ekonomik hareketliliği arttırmayı hedefleyen politikalar ve kâr-etmeyen kurumlar olarak anlaşılabilir.

*İslam dünyasında, ve
daha özel olarak Osmanlı topraklarında,
bu amaçlara hizmet eden en önemli kurum ise vakıflardı.
Çünkü, beşeri sermayenin en önemli unsurları olan sağlık
ve eğitime yönelik harcamaların
büyük bir kısmı vakıflartarafından sağlanmaktaydı.
Gerçekten de, İslam tarihi boyunca
vakıflar, okullar,üniversiteler, hastaneler ve aşevlerinin
yanısıra,
ekonomik kalkınmaya katkıda bulunan sayısız başka
hizmetleri deörgütlemiş ve finanse etmişlerdir.*

A. Nakit Vakıfları = Para Vakıfları

Bu kategoriler arasında herhalde en önemlisi para vakıflarıdır.

***Para vakıflarının kurulması ve yaygınlaşması,
Osmanlı İmparatorluğu'nda tam olarak sorunsuz olmamıştır.***

***Bu vakıflara karşı bir kaç sebepten dolayı güçlü bir
muhalefet oluşmuştur.***

***Tartışmanın bir yüzyıldan fazla sürdüğünü ve en sonunda
Şeyhülislam Ebussuud Efendi tarafından verilen bir fetva ile izin
verilen ve farklı Osmanlı sultanları tarafından onaylanan para
vakıflarının,***

muhalefete rağmen yaygınlaştığını söylemekle yetinelim.

(Barkan-Ayverdi, 1970).

***Para vakıflarının
Osmanlı İmparatorluğunda hayatta kalması
İslam dünyasının diğer yerlerinde de benimsenip
yaygınlaşmalarına yol açtı.***

***Hindistan Müslümanlarının önderliğinde,
bugün önce Hindistan ve Pakistan, ayrıca
İran, Mısır ve Lübnan gibi pek çok başka
İslam ülkesinde de yasal olarak kabul edildiler.***

***Uzak Doğudaki Malezya'da bile, nakit
fonlar ve banka hesaplarıyla vakıf kurmak
mümkündür. (Çizakça, 2000)***

Bir para vakfının iŖleyiŖi Ŗöyledir:
maddi açıdan iyi durumda bir kiŖi belli bir amaç
için nakit vakfedince ve bunu yerel
kadiya kaydettirince vakıf kurulmuŖ olur.
Vakfedilen nakit daha sonra ipotek
olarak evlerini gösteren kimi kiŖilere
kredi olarak borç verilir.

ZEKAT MUHASEBESİ

- 1. Giriş ve Kavramlar**
- 2. Literatür taraması**
- 3. Zekata tabi ticari varlıkların bilanço üzerinden tespit edilmesi**
- 4. Zekata tabi ticari varlıkların değerlerinin belirlenmesi**
- 5. Zekat vergi ilişkisi**
- 6. Ticaret malına zekatın işletme açısından ekonomik analizi**
- 7. Sonuç**
- 8. Kaynaklar**

1- GİRİŞ ve KAVRAMLAR

Muhasebe bir işletme hakkında bilgi ihtiyacı olan karar vericiler için, bu bilgileri derleyen ve raporlayan bir bilgi sistemidir.

Zekat ve muhasebe arasındaki ilişki
işletme sahiplerinin **ticarî varlıkları**
üzerinden doğan zekat yükümlülüklerinin
hesaplanması ihtiyacından doğar.

Bu tebliğde konu «işletme ve sahip-sahipler» açısından ele alınacaktır

- **İşletmeler mal ve hizmet üreten iktisadî birimlerdir.**
 - **Tek sahipli işletmeler** olabildiği gibi **ortaklıklar** ve **sermaye şirketleri** şeklinde örgütlenen işletmeler de bulunmaktadır.
- Ortaklıklarda ortakların işletme üzerindeki hakları *sermayeye katılım oranları* kadardır.
- Sermaye şirketlerinde ise sermaye paylara bölünmüştür. Her pay “pay senedi” ile temsil edilir.
 - Muhasebe bilgi sisteminin alt sistemi olan finansal muhasebe bilgi sistemi derlediği bilgileri *finansal tablo veya malî tablo* adı verilen iletişim araçları ile ilgililere raporlar

bilanço veya malî durum tablosu

İşletmenin sahip olduğu
varlıkları ve **yükümlülükleri**
hakkındaki bilgileri

faaliyet gösterilen ülkenin para birimi cinsinden raporlar

Bu bilgiler varlıkların **değerini** ifade eder.

Ancak «değer kavramı»

değerin biçildiği **zamana** ve o varlığa **hangi açıdan**
bakıldığına göre farklıklar arzeder.

Tarihsel Maliyet

Varlığın edinildiği tarihte
o varlığı elde etmek için katlanılan fedakârlıklar ve
üstlenilen borçların
para cinsinden ifadesi o varlığın
“tarihsel maliyetidir”

*Enflasyon nedeniyle para değer kaybediyorsa
elde bulunan varlıklar fiyatlar genel
seviyesindeki değişmeye göre düzeltilir.*

**her bir varlığın alınıp satıldığı bir Pazar ve
burada oluşan “piyasa değeri” vardır.**

Piyasa değeri de piyasaya
hangi amaçla girdiğinize göre
değişir..

Satınalma tarihinden sonra yapılan bu değerlemelere toplu olarak “carî maliyet” denilir

Alıcı olarak giriyorsanız

- elinizdeki varlığın **“yerine koyma maliyeti”**

Satıcı olarak giriyorsanız

- varlığınızın **“net gerçekleşebilir”** değeri

Muhasebede “gerçekleşme” kavramı,

Varlıkların değerindeki değişimlerden ötürü ortaya çıkan kazanç ve kayıpların varlığın el değiştirmesine bağlı olarak ortaya çıkmasını yansıtmaktadır.

Henüz varlık satılmadan önce varlığın piyasa değerindeki (satış fiyatındaki) değişimlerden doğan kazanç ve kayıplar, piyasa değerindeki değişimler sonucu ortadan kalkabileceği için

gerçekleşmemiş kazanç ve kayıp olarak tanımlanırlar

bilanço veya malî durum tablosu

VARLIKLAR

1. *Dönen Varlıklar*

- *Nakit ve Nakit Benzerleri*
- *Ticarî Mal*
- *Hammadde*
- *Yarı Mamul*
- *Mamul*
- *Alacaklar*

2. *Duran Varlıklar*

Amaç: Kullanmak

KAYNAKLAR

1. Borçlar

1.1. *Kısa Süreli Borçlar*

1.2. *Uzun Süreli Borçlar*

2. *Özkaynaklar*

Sermaye

Yedek Akçe

Dağıtılmamış Kârlar

Dönem Kârı

Finansal Tablolar üzerinde Zekat Yükümlülüğü

Bilanço

Dönen Varlıklar :

Nakit ve Nakit benzerleri

Ticarî Mallar

Hammadde

Yarı mamul

Mamul

Alacaklar

Eksi

Kısa Süreli Borçlar

Düzeltilmelerden sonra Zekat
Yükümlülüğü bulunur. Pay
sayısına bölünür.

Gelir Tablosu

Satış Hasılatı

(-) Giderler

DÖNEM KÂRI

**Dönem kârından payını alan
sahip/ortaklar;**

Tasarruf ederlerse ve

Birikimleri Nisabı aşarsa

**Üzerinden bir yıl geçtikten sonra
zekat yükümlülüğü doğar.**

2- LİTERATÜR TARAMASI

*Bilanço'yu kullanarak
işletmenin sahip olduğu "ticarî varlıklar" ı ve ilgili borçları
tespit etmenin yollarını ve metotlarını anlatan makaleler*

- 1.Zekata tabi tutarların hesaplanmasında Net Çalışma Sermayesi yaklaşımı ve Net Özkaynak yaklaşımı : Kavramsal bir mukayese ve uygulama**
- 2.Selangor (Malezya'nın bir eyaleti) Zekat Merkezinde İşletme zekatının belirlenmesi : Teori ve uygulama arasında**
- 3.Malezya'da hükümet bağlantılı şirketlerde işletme zekatı rehberinin finansal raporlama açısından değerlendirilmesi**

*Ticari varlıkların
hangi değerle değerlenmesinin
uygun olacağını tartışan makaleler*

1. İşletme zekatının belirlenmesinde *carî değerle tarihsel maliyet değerinin* karşılaştırmalı analizi :
Malezya örneği
2. Zekat ve muhasebe değerleme modeli

Vergi zekat ilişkisini inceleyen makaleler

- 1. «İşletme zekatı» ile Malezya'da «işletme kazancı üzerinden alınan vergilerin» teknik mukayesesi**

*Zekat Muhasebesi konusunda
yayınlanmış standartlar*

- 1.İslamî Finansal Kuruluşlar Muhasebe ve Denetim Standartları Örgütü (AAOIFI) ‘nün standartları**
- 2.Malezya Muhasebe Standartları Kurulu’nun Teknik Duyuruları**

3. Zekata tabi ticarî varlıkların

**Bilanço üzerinden tespit
edilmesi**

Zekata tabi ticari zekata tabi ticarî varlıkların bilanço üzerinden tespit edilmesi

Net çalışma sermayesi yaklaşımı

*Net çalışma sermayesi
(veya net işletme sermayesi)*

işletmenin dönen
varlıklarından

kısa süreli (bir yıldan az)
borçlarının düşülmesiyle
bulunur.

*Adında sermaye sözcüğü
bulunsa da aslında net bir
varlık tutarını ifade eder.*

Net özkaynak yaklaşımı

Dönen varlıklara (ticarî
varlıklar) yatırılan özkaynak
tutarını bularak tespit
edilmektedir.

Suudi Arabistan zekat ajansının
bu yöntemi kullanır

El-Badawi & Al Sultan (1992)

Suudi Arabistan zekat ajansının uygulandığı formül

Bilanço tarihinde işletmenin ödenmiş sermayesi

(+ - varsa ortaklar cari hesabı)

Yıl içinde sermayede meydana gelen değişmeler,
“üzerinden bir yıl geçme” kuralı gereği dikkate alınmamaktadır.

**+ Dağıtılmamış kârlar + her türlü yedekler +
dönem kârı (dağıtım öncesi)**

**- Bilanço tarihindeki net duran varlıklar –
Başka bir işletmede iştirak – birikmiş zararlar**

4. Zekata tabi ticari varlıkların değerlerinin belirlenmesi

Zekata tabi ticari varlıkların değerlerinin belirlenmesi

Zekata tabi ticarî varlıklar arasında bulunan

mal stokları (Ticarî Mal)

bilançoda maliyet değeriyle veya

maliyet ile piyasa değerinden hangisi düşükse

o değerle değerlendirilmiş olarak açıklanırlar.

«Zekata tabi ticarî malların» **değerlemesi** konusunda ***cari değer*** kullanılması savunulmaktadır.

Fıkıh uzmanlarının büyük çoğunluğu, fiziksel varlıkların değerlemesinde zekatın doğduğu zamanda geçerli olan ***piyasa değerinin*** kullanılması konusunda mutabıktırlar .

Bu durumda bilançoda açıklanan bilgilerin düzeltilmesi gerekecektir.

Varlığın piyasa değerinin
maliyet değerinden yüksek olması

Henüz *gerçekleşmemiş bir kazanç* da
zekat matrahına eklenmiş olacaktır.

Bu gerçekleşmemiş kazanç;
bir sonraki değerlendirme sırasında piyasa
fiyatının düşmesi halinde ortadan kalkabilecek
ve daha önce bu değer üzerinden hesaplanan
zekat olmayan bir değeri de içermiş
bulunacaktır.

*İslamî Finansal Kuruluşlar için Muhasebe ve Denetim
Standartları Teşkilatı (AAOIFI)
35 numaralı islam hukuku standardı*

Dönen varlıklar arasında bulunan emtia (ticaret malı)

Bu varlıkların buldukları şekliyle veya
işlendikten sonra satılacak olmasının
farketmeyeceğini ifade etmektedir (5/2/1)

Bu durumda:

Devam eden işler,

Yarı mamuler ve

Hammaddeler de zekata tabi mallar kapsamında sayılmaktadır.

Ticaret mallarının piyasa satış değeri (selling market price) ile değerlendirileceği
vurgulanarak, **piyasa veya maliyet değerinden düşük olanla değerlemeye izin
vermemektedir** (5/2/2).

Ancak piyasa değerinin tespit edilmesinin son derece güç olması halinde maliyet
değerinin kullanılabilmesi ifade edilmektedir.

Zekatın tahakkuk ettirildiği tarihle ödendiği tarih arasında bir fiyat değişikliği olması
halinde, tahakkuk tarihindeki fiyatın esas alınacağı söylenmektedir (5/2/2).

5. Zekat vergi ilişkisi

Vergiler *kazanç, tüketim* ve *varlıklar* üzerinden alınabilir

- *Tek kişinin sahip olduğu işletmelerde ve ortaklıklarda, işletmeler elde ettikleri kâr üzerinden vergi ödemezler ancak sahip veya ortaklar kârdan kendilerine düşen pay üzerinden gelir vergisi öderler.*
- *Sermaye şirketleri (Limited ve Anonim Şirket) ise kazançları üzerinden kurumlar vergisi öderler. Vergi sonrası kazançtan elde edilen paylar ise belirli düzenlemeler çerçevesinde pay sahibinin gelir vergisine tabi tabi kazançları arasında yerini alır.*
- *İşletmeler bir tür tüketim vergisi olan katma değer vergisinin de yükümlüsüdürler ancak bu vergi yükü büyük ölçüde geri alınır, katma değer vergisinin finansman yükü ise işletmenin üzerindedir.*

İşletmeye sahip olan Müslüman kişiler,
işletmenin *belirli varlıklarından belirli borçları*
düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden zekat
ödemek zorundadırlar.

Finansal raporlama açısından

- Gelir veya Kurumlar vergisi işletmenin gelir tablosunda açıklanan bilgilere dayandığı halde zekat işletmenin bilançosu yani mali durum tablosunda açıklanan bilgilere dayanır.

İşletme *artı çalışma sermayesine sahip* olduğu
sürece

O dönemde faaliyet sonucu

kâr ya da zarar açıklamış olmasına

bakılmaksızın,

sahip veya sahipler zekat ödemek durumundadır

İşletmeler için

- vergisel kazancın belirlenmesinde uygulanan yasa ve kurallar ile
- finansal raporlama için ticarî kazancı belirlemekte uyguladıkları standartlar birbirinden farklıdır.
- Zekat amacıyla finansal raporlama amacıyla yayımlanan bilanço üzerinde bazı düzeltmeler yapılarak zekata tabi varlıkları ve değerlerini tespit etmek daha uygun olacaktır

Bazı ülkelerin vergi yasalarında

**Kişilere ödedikleri zekatları vergi
beyannamelerinde açıklarak**

- **ya matrahtan ya da**
- **ödenecek vergi tutarından düşme imkanı
sağlanmıştır.**

6. Ticaret malına zekatin işletme açısından ekonomik analizi

İşletme kendi kişiliği ile zekat mükellefi olmamakla birlikte,

İşletmenin ticarî varlıkları üzerindeki hakları nedeniyle

sahip veya sahipler için bu varlıkları üzerinden zekat yükümlülüğü doğmaktadır.

Zekat yükümlülüğü

kâr üzerinden değil servet üzerinden doğduğu için işletme zarar etmiş bile olsa

işletmenin elinde mevcut olan zekata tabi varlıklar üzerinden hesaplanan zekatı **sahip veya ortaklar payları oranında ödemek durumundadırlar.**

Dolayısıyla zekat işletmenin bir gideri değildir.

- Malezya Muhasebe Standartları Kurulu'nun TR i-1 nolu duyurusunun 5 no.lu paragrafında «bir işletmenin ilgili varlıkları üzerinden zekat ödemesi halinde bu tutarın gider olarak tanınacağı ve gelir tablosuna yansıtılacağı» söylenmektedir.
- AAOIFI'nin 9 numaralı Finansal Muhasebe Standardında da “faaliyet dışı gider” olarak kabul edileceği ifadesi vardır. Ancak ilgili ülke yasalarında **islam bankasına zekat yükümlülüğü konulduğu veya bankanın ortaklar genel kurulunda veya lisans ve yönetmeliklerinde böyle bir hüküm olduğu durumlarda bunun söz konusu olacağı koşulu vardır**

(2/2/1).

«Zekat işletmenin bir gideri değildir»

- Muhammad Akhyar Adnan ve Nur Barizah Abu Bakar, makalelerinde zekatın gider olamayacağını ayrıntılı olarak anlatmışlardır.

İşletme sahipleri için doğan zekat yükümlülüğünün (Vekaleten) işletme tarafından ödenmesi

- *Şirket ana sözleşmesinde yazılması veya ortaklar genel kurulu kararıyla olabilir.*
- ***Bir işletme sahiplerinin tümü için veya bazıları için bu vekaleti kabul ettiğinde ödenmesi gereken tutar kadar nakit fon bulundurmamak zorunda kalır.***
- ***Ortaklar adına ödenen zekat payları oranında ortakların cari hesabına borç olarak kaydedilir.***
- *Sermaye şirketlerinde tüm ortaklar kabul etmesi halinde dağıtılacak kârlar hesabına borç kaydedilerek yapılabilir ancak bir kısmı için olacaksa sorunlar çıkabilir. AAOIFI Shari'ah Standard No:35, s. 871*

“büyüme-çoğalma”

- Ticarî malların zekatında “büyüme-çoğalma” özelliği aranmakta ve satmak amacıyla elde bulundurulan mallarda da bu özelliğin bulunduğu varsayılmaktadır.
- *Satmak amacıyla elde bulundurulan fakat birden fazla zekat dönemi elde kalan mallar üzerinden zekat ödenecek, bir de sonunda bu mallar zararına satılacak olursa doğmamış/gerçekleşmemiş bir değer üzerinden zekat ödenmiş olacaktır.*

*«doğmamış/ gerçekleşmemiş bir değer üzerinden zekat
ödenmiş olması» ihtimalinin analizi*

- *Ticarî Mallar'ın Carî Piyasa değeri ile
değerlemesi durumunda ortaya çıkar*
- *Asıl olan zekatın malın kendi cinsinden
verilmesi ise;*

*Piyasadaki «Yerine Koyma Maliyeti»
değerini almak makul*

Maliyet değeri alınsa bu ihtimal ortadan kalkar

Muhasebe Dönemi ve Hawl

Zekat dönemi; varlığın edinilmesinden ve nisap tutarını aşmasından sonra bir ay yılı süre geçmesi (Hawl) gereğinden ötürü bir ay yılı olarak düşünölmelidir.

İşletmelerde muhasebe açısından genel kabul görmüş muhasebe dönemi bir takvim yılıdır (güneş yılı veya ay yılı)

Sahip ve Ortaklar işletmedeki «Ticarî Mal» dan paylarını bilmek ihtiyacındadırlar :

- İşletme bunu bir görev olarak kabul edip bildirim yapar
- Sahip ve Ortaklar Bilanço üzerinden kendileri bu tutarı bulmaya çalışırlar

Düzeltilme ihtiyacı

Bilanço üzerinden tespit edilen «Ticarî Mallar»

Güneş Yılına göre tespit edildiği için ORAN

% 2.5 Yerine

% 2.577 olarak alınır

Birinci zekat konferansında Hanefi ekolünün görüşü

Zekat yükümlülüğünün hesaplanmasında önemli olan muhasebe dönemi başında ve sonundaki bakiyelerdir.

Dönem içinde nisap açısından düşüşler / azalışlar ihmal edilir.

Dönem Başı ve Dönem sonu Bakiyelerini almak

- ***Kötü niyetle manipule edilmeye müsait***
- ***Yıllık ortalama alınması daha makul***

Bir Varlık Yönetim Şirketi'nin uygulaması

AZZAD ASSET MANAGEMENT

www.azzad.net & www.azzadfunds.com

Müşterilerine Zekat ve Arınma Tablosu sunar

(Zakah and Purification
Statement
for Your Azzad Account(s))

Zekatı Ödeme Sorumluluğu ***Müşteriye ait***

As of May 30, 2016, Sha'ban 23, 1437

30 Mayıs, 2016 veya 23
Şaban 1437 itibarıyla

ZAKAH AND PURIFICATION TOTALS

Net Asset Value \$429,250.00

Zekat ve Arınma
Tutarlarınız

Purification \$772.36

Net Varlık Değeri.....

Zakah \$5,274.41

Arınma.....

Zekat Tutarı.....

Pay başına hesap

Alım Satım Amaçlı

Payın piyasa değeri X Pay Sayısı
X %2.5

Yatırım Amaçlı

Şirketin Net Ticarî Mal Varlığı
Şirketin Dolaşımdaki Pay Sayısı
X Pay Sayısı X %2.5

Sermaye Şirketinde Pay Sahipliği

**Alım Satım – Değer Artışından
Yararlanma Amaçlı**

**Getiri (Temettü)
Elde Etme Amaçlı**

Ticarî Mal kabul edilir,
Piyasa fiyatından değerlenir

Yatırım Varlığı olarak kabul edilir.

- İlgili şirketin bilançosundan Dönen Varlıkları – Kısa Süreli Borçları bulunur
- Tahmin yolu kullanılır

7. Sonuç

- Bu tebliğde zekat muhasebesi başlığı altında işletmelerin sahip olduğu zekata tabi ticarî varlıklarının türlerinin ve değerlerinin belirlenmesi konusunda mevcut olan yazın incelenmiş ve temel noktalar ortaya konulmuştur.
- Fıkıh uzmanları açısından üzerinde düşünülmesi gereken sorunlar olduğu kanaatine ulaşılmıştır. Özellikle ticarî malların değerlemesinde piyasa değeri alındığında gerçekleşmemiş (belki de gerçekleşmeyecek) kazanç tutarının da varlığın değeri içinde zekat matrahına girmiş olduğu önemli bir konudur. Zekatla ilgili hükümlerde zekatı alanlardan yana bir tavır olması ahlakî açıdan güzel olmakla birlikte ekonomik açıdan işletme tarafından da bakılmasında yarar vardır.

7. Sonuç

İşletmedeki Ticarî varlığın

- Hicrî Yılbaşı ve Hicrî Yılsonunda tespiti yerine
- Yıl ortalamasının alınması daha makul bir yol olarak değerlendirilebilir

8. KAYNAKLAR

- Abdullah Abdul Aziz Ibrahim Abdullah & Bin Abdul Kadir Mohd Rizuan & Syed Adwam Wafa Syed Mohd Ghazali, **Assessing Financial Reporting on adopting Business Zakat Guidelines on Malaysian Government Linked Companies**, International Journal of Business and Social Science, 2012
- Adnan Muhammad Akhyar & Bakar Nur Barizah, "Accounting treatment for corporate zakat : a critical review", International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management, 2009
- Ahmed, Essia Reis & Bin Affin Ku Halim & Al Abdullah Tariq T. Y., & Zuqebah Ahmed, **Zakat and Accounting Valuation Model**, Journal of Reviews on Global Economics, 2016
- Awang, Rohila & Mokhtar Mohd Zulkifli, **Technical Comparison between Business Zakat and Tax on Business income in Malaysia**, Malaysian Accounting Review, 2011

- **Awang, Rohila Norhamizah & Mokhtar Mohd Zulkifli, Comparative Analysis of Current Values and Historical Cost in Business Zakat Assessment : An Evidence from Malaysia, International Journal of Business and Social Science, 2012**
- **Awang, Rohila & Abdul Rahman Rashidah, Assessing business zakat at Pusat Zakat Selangor, National Accounting Research Journal, 2003**
- **El-Badawi, Mohamed H. & Al-Sultan, Sultan M., Net Working Capital versus Net Owner's Equity Approaches to Computing Zakatable Amount : A Conceptual Comparison and Application, The American Journal of Islamic Social Sciences, 1992**
- **Sarif Suhaili, Kamri Nor Azzah, Ali Nor Aini, The shifts in Zakah Management practices in Malaysia : What actually been happening ?, Jurnal Syariah, 2013**
- **Malaysian Accounting Standards Board, Accounting for Zakat on Business, Technical Release i-1, 2006**